

Beslutningsforslag nr. B 94. Fremsat den 16. december 2004 af Aage Frandsen (SF) og Ole Sohn (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsløses ret til uddannelse

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om arbejdsløses ret til uddannelse, der sikrer,

1. at arbejdsløse uden afsluttet 12 års uddannelse eller arbejdsløse med en forældet uddannelse har ret til at vælge at uddanne sig allerede fra første ledighedsdag,
2. at arbejdsløse har ret til at vælge at uddanne sig inden for nuværende eller potentielle flaskehalsområder på arbejdsmarkedet allerede fra første ledighedsdag,
3. at den nuværende kvote for, hvor meget uddannelsesaktivering arbejdsformidlingen kan tildele, bortskaffes samtidig med, at loftet på 6 ugers uddannelse fjernes,
4. at alle arbejdsløse har ret til at vælge mellem kompetenceløft eller »direkte i arbejde« efter 6 måneders ledighed samt ret til at få en vejledende samtale om dette allerede efter 3 måneders ledighed,
5. at alle arbejdsløse har ret til at få prøvet et aktiveringstilbuds meningsfuldhed og relevans af en uafhængig instans.

Bemærkninger til forslaget

Alt i alt er der i dag forringede muligheder for at uddanne sig i forbindelse med arbejdsløshed.

I stedet er der tale om en jobtræning, der ud over ofte at være grundlag for et slet skjult erhvervstilskud

og en billig arbejdskraft i kommunerne i bedste fald vedligeholder de arbejdsløses kvalifikationer, men ikke grundlæggende forbedrer deres muligheder på arbejdsmarkedet.

Tabel 1. Fuldtidsdeltagere (arbejdsløse) i uddannelsesrettede tiltag 2002-2004

	2002 4. kvrt.	2003 1. kvrt.	2003 4. kvrt.	2004 1. kvrt.
Uddannelsesaktivering m.v.	35.408	33.776	26.850	25.654

Kilde: Nyt fra Danmarks Statistik nr. 287, 29. juni 2004, tabel 2. I opgørelsen er aktiveringsformerne »intensiv jobsøgning« og »særlig formidling« udeladt. De er ophørt i perioden og havde ikke noget egentligt uddannelsesindehold.

Ad 1

Beslutningsforslaget indebærer, at arbejdsløse uden uddannelse ud over folkeskolen eller en ungdomsuddannelse samt at arbejdsløse med en forældet uddannelse får ret til at uddanne sig på dagpenge med det samme, når de bliver arbejdsløse, jf. beslutningsforslag nr. B 96 om minimum 12 års uddannelse til alle.

Ad 2

Beslutningsforslaget indebærer, at arbejdsløse får ret til at vælge at uddanne sig inden for nuværende eller potentielle flaskehalsområder på arbejdsmarkedet på dagpenge fra første ledighedsdag, f.eks. ret til voksenuddannelsesmuligheder for arbejdsløse uden erhvervsuddannelse eller ret til at tage en af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

Ad 3

Beslutningsforslaget indebærer, at den nuværende kvote for arbejdsformidlingens tildeling af uddannelse helt skal afskaffes, samtidig med at loftet på 6 ugers uddannelse skal revideres. Arbejdsmarkedsforliget fra 2002 mellem Folketingets partier undtagen SF og Enhedslisten indebærer, at arbejdsformidlingen i dag har en kvote til uddannelse, der indebærer, at kun halvdelen af aktiviteterne på arbejdsformidlingen må handle om efteruddannelse. Arbejdsformidlingen i Storkøbenhavn er således tvunget til midt på året at bremse tilbuddet om uddannelse, når kvoten på halvdelen af aktiviteterne er brugt op, jf. Politiken den 22. septem-

ber 2004. Samtidig er der sat et loft på maksimum 6 ugers uddannelse for den enkelte uddannelsesaktiverede.

Forslagsstillerne foreslår, at den nuværende begrænsning på højst 6 ugers uddannelse bortfalder. I stedet skal uddannelse tilbydes den ledige efter en individuel bedømmelse af den enkeltes situation. Den ledige skal have ret til en samlet uddannelsesplan, der udarbejdes på baggrund af den lediges ønsker, forudsætninger og muligheder. Uddannelsesplanen skal bidrage til et samlet mål om varig beskæftigelse, hvilket ikke nødvendigvis kan opfyldes ved et enkeltstående uddannelsestilbud.

Ad 4

Beslutningsforslaget indebærer, at der indføres en ret til uddannelse ved ledighed for alle arbejdsløse allerede efter 6 måneder samt en ret til en vejledende samtale om uddannelse allerede efter 3 måneder, herunder en ret til individuel bedømmelse af muligheder for uddannelse allerede efter 3 måneder.

Den ledige skal endvidere have ret til at vælge mellem opkvalificering eller mulighed for et forløb, der sigter på udslusning i et ordinært job. I stedet for et standardbeløb pr. aktiveret skal der på en virksomhed kunne træffes aftaler om et individuelt tilpasset forløb, hvor arbejde kombineres med lærlingelignende opkvalificering under forløbet (sidemandsoplæring, mentorforløb, aftalt kompetenceudvikling m.v.). Det vil lette adgangen til et job for mange af dem, der el-

lers har svært ved at få et job på grund af ringe uddannelse m.v.

Ad 5

Beslutningsforslaget indebærer, at den arbejdsløse har ret til at få prøvet et aktiveringstilbuds meningsfuldhed og relevans af en uafhængig instans.

Skriftlig fremsættelse

Aage Frandsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsløses ret til uddannelse.

(Beslutningsforslag nr. B 94).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.